

مولوی، دیوان شمس، شماره ۲۴۶۲

طوطی و طوطی بچه‌ای قند به صد ناز خوری
از شکرستان ازل آمده‌ای بازپری

قند تو فرخنده بود خاصه که در خنده بود
بزم ز آغاز نهم چون تو به آغاز دری

ای طربستان ابد ای شکرستان احد
هم طرب اندر طربی هم شکر اندر شکری

یوسف اندر تتقی یا اسدی بر افقی
یا قمر اندر قمر اندر قمر اندر قمری

ساقی این میکده‌ای نوبت عشرت زده‌ای
تا همه را مست کنی خرقة مستان ببری

مست شدم مست ولی اندککی باخبرم
 زین خبرم بازرهاں ای که ز من باخبری

پیشتر آ پیش که آن شعشعه چهره تو
 می‌نهد تا نگرم که ملکی یا بشری

رقص کنان هر قدحی نعره زنان وافرچی
 شیشه گران شیشه شکن مانده از شیشه گری

جام طرب عام شده عقل و سرانجام شده
 از کف حق جام بری به که سرانجام بری

سر ز خرد تافته‌ام عقل دگر یافته‌ام
 عقل جهان یک سری و عقل نهانی دوسری

راهب آفاق شدم با همگان عاق شدم
 از همگان می‌ببرم تا که تو از من نببری

با غمت آموخته‌ام چشم ز خود دوخته‌ام
در جز تو چون نگرد آنک تو در وی نگری

داد ده ای عشق مرا وز در انصاف درآ
چون ابد آن توام نی قنقم رهگذری

من به تو مانم فلکا ساکنم و زیر و زبر
ز آنک مقیمی به نظر روز و شب اندر سفری

ناظر آنی که تو را دارد منظور جهان
حاضر آنی که از او در سفر و در حضری

مولوی، مثنوی، دفتر اول، سطر ۳۳۴۴

چون گناه و فسق خلقان جهان
می‌شدی بر هر دو روشن آن زمان

دست خاییدن گرفتندی ز خشم
لیک عیب خود ندیدندی به چشم

خویش در آینه دید آن زشت مرد
رو بگردانید از آن و خشم کرد

خویش‌بین چون از کسی جرمی بدید
آتشی در وی ز دوزخ شد پدید

حمیت دین خواند او آن کبر را
ننگرد در خویش نفس گبر را

حمیت دین را نشانی دیگرست
که از آن آتش جهانی اخضرست

گفت حقشان گر شما روشن گرید
در سیه‌کاران مغفل منگرید

شکر گوید ای سپاه و چاکران
رسته‌اید از شهوت و از چاکران

گر از آن معنی نهم من بر شما
مر شما را بیش نپذیرد سما

عصمتی که مر شما را در تنست
آن ز عکس عصمت و حفظ منست

آن ز من بینید نه از خود هین و هین
تا نچربد بر شما دیو لعین

آنچنان که کاتب وحی رسول
دید حکمت در خود و نور اصول

خویش را هم صوت مرغان خدا
می‌شمرد آن بد صفیری چون صدا

لحن مرغان را اگر واصف شوی
بر مراد مرغ کی واقف شوی

گر بیاموزی صفیر بلبلی
تو چه دانی کوچه دارد با گلی

ور بدانی باشد آن هم از گمان
چون ز لب‌جنبان گمانهای کران